

АВТОРЛАРДЫҢ НАЗАРЫНА!

Журналдың шығу жиілігі

«Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің Хабаршысы» журналы жылына 4 рет келесі белгіленген мерзімде шығады:

№ 1 – 30 наурызға дейін;

№ 2 – 30 маусымға дейін;

№ 3 – 30 қыркүйекке дейін;

№ 4 – 30 желтоқсанға дейін.

Қолжазбалар келесі белгіленген мерзімдерде қабылданады:

Бірінші тоқсан – 01 ақпанға дейін;

Екінші тоқсан – 01 мамырға дейін;

Үшінші тоқсан – 01 тамызға дейін;

Төртінші тоқсан – 01 қарашаға дейін.

Мақалаларды редакцияға журналдың <https://journal.zhetysu.edu.kz> ресми сайты арқылы жіберу қажет.

Басылым тілдері: қазақ, орыс, ағылшын

Ескерту: Журналдың бір санында бір автордың бір ғана мақаласы жариялана алады. Бір автор жылына 2 мақаладан артық жариялай алмайды. Авторлар саны 4 адамнан аспауы керек.

Жалпы ережелер

«Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің Хабаршысы» ғылыми журналы толық қолжазбалар түрінде ресімделген түпнұсқа зерттеулердің нәтижелерін қамтитын қолжазбаларды жариялауға қабылдайды. Материалдар бірегей, бұған дейін жарияланбаған, журнал тақырыбына сәйкес болуы тиіс және плагиатқа тексеріліп (мәтіннің түпнұсқалығының ең төменгі деңгейі кемінде 75% болуы керек), екі жақты жасырын рецензиялаудан өтіп, редакциялық алқаның мақұлдауынан өтуі қажет.

Назар аударыңыз! Ережелерді бұза отырып, рәсімдеу талаптарына сәйкес емес жіберілген, көптеген грамматикалық және емле қателері бар, ағылшын/қазақ/орыс тілдеріне автоматты түрде аударылған мақалаларды редакция қабылдамайды және авторларға оларды қараусыз қайтарады.

Жауапты хатшы материалдарды рәсімдеу талаптарына сәйкестігін он бес күн ішінде тексереді, талап бұзылған жағдайда авторға қайта өңдеу қажеттілігі туралы немесе мақаланың қабылданбағандығы жайлы хабарлама беріледі.

Журнал ашық болып табылады – кез келген автор, азаматтығына, жұмыс орнына және ғылыми дәрежесіне қарамастан, редакция талаптарын сақтай отырып, қолжазбасын жариялау мүмкіндігіне ие. Білім алушы студенттердің және магистранттардың

жұмыстары қабылданбайды.

Редакция мақалаға әдеби және стильдік өңдеу жүргізбейді.

Төлем тәсілдері

Қолжазба жариялауға қабылданғаннан кейін авторға баспа шығындарын төлеу туралы түбіртектең скан-көшірмесін (PDF немесе JPEG форматында) электронды поштаға: vestnik@zu.edu.kz жіберу қажет. Ұйымдастырушылық жарна 40 000 теңге. Шетелдік авторлар үшін қазақстандық авторлармен бірлескен авторлықсыз журналда жариялау тегін жүзеге асырылады.

Университет реквизиттері

І. Жансүгіров атындағы ЖУ

СТТН 531400011685

БСК – 990140003041

ЖСК – KZ566010311000005234

КБЕ 16

БСК – HSBKKZKX,

ТРФ 319900 АҚ «Қазақстан Халық Банкі», Талдықорған қ.

Төлем кезінде міндетті түрде төлемнің мақсатын көрсету керек: ЖУ Хабаршысы журналындағы қолжазба үшін.

Касpi.kz арқылы төлеу нұсқаулығы:

Төлемдер ➡ Іздеу ➡ «І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» ➡ Факультет орнына: ЖУ Хабаршысы ➡ Өз мәліметтеріңізді толтырасыз ➡ Сомасы: 1 қолжазба үшін 40 000тг ➡ төлеу.

Редакцияның мекенжайы: 040000, Талдықорған қ., Жансүгіров к., 187а, Ілияс Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, 310–кабинет – Ғылымметрия және ғылыми кадрларды даярлау бөлімі, тел.: 8 (7282) 22–21–23, ішкі 1193, e-mail: vestnik@zu.edu.kz

АВТОРЛАРҒА АҚПАРАТ

Редакциялық алқа авторлардан журналда жариялау үшін қолжазбалар дайындау кезінде келесі ережелерді басшылыққа алуды сұрайды.

Қолжазбасы бар MS Word құжаты келесі үлгі бойынша аталу керек: №1(118) Барлық авторлардың тегі мен аты–жөндері. Мысалы: №1(118) Шатырбаева Г.Ж., Молдабаева М.Б., Жумабаева Э.Ф.

Мақаланың соңында авторлар туралы мәліметтер көрсетіледі

(Толық аты-жөні — жеке куәліктегі деректерге сәйкес, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы, университет немесе ұйым, e-mail, ORCID).

Үлгі:

Молдабаева Маржан Болатовна (*корреспондентный автор*) – педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті (Қазақстан, Талдықорған, **e-mail:** marzhan_moldabaeva@mail.ru, ORCID: 0000-0000-0000-0000).

Молдабаева Маржан Болатовна (*корреспондент-автор*) – кандидат педагогических наук, профессор, Жетісуский университет имени И. Жансугурова (Қазақстан. Талдықорған қ., **e-mail:** marzhan_moldabaeva@mail.ru, ORCID: 0000-0000-0000-0000).

Moldabaeva Marzhan (*corresponding author*) – candidate of pedagogical sciences, professor, Zhetysu University named after I. Zhansugurov (Kazakhstan, Tal dykorgan, **e-mail:** marzhan_moldabaeva@mail.ru, ORCID: 0000-0000-0000-0000).

МАҚАЛАНЫ РӘСІМДЕУ ТӘРТІБІ

1) FTAMP индексі (МРНТИ) мақаланың сол жақ үстіңгі бөлігінде, қою шрифтпен орналастырылады. MRNTI нөмірін <http://grnti.ru/> сайтынан табуға болады.

2) Мақаланың атауы (7–12 сөз), бас әріптермен жартылай қою шрифтпен, ортасында (мақаланың тілінде).

3) Автордың (авторлардың) тегі мен аты–жөндері және ID Orcid.

4) Авторлар туралы ақпарат (аффилиациялар (ұйымдардың атаулары), елдің, қаланың, барлық авторлардың мекенжайы, барлық авторлардың электронды пошталары). *Қолжазбаны дайындауға ең үлкен интеллектуалды үлес қосқан адам (егер екі немесе одан да көп авторлар болса) сәйкес автор болып табылады және «*» белгісімен белгіленеді. Егер авторлар әртүрлі оқу орындарынан болса, онда цифрлармен ^{1,2} көрсетіледі.*

5) Аннотация 150–ден 300 сөзге дейін, тақырыпқа сәйкес кілт сөздер/сөз тіркестері (кемінде 5–10), (қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде).

6) Мақаланың көлемі (әдебиеттер тізімін және авторлар туралы мәліметтерді есепке алмағанда) 3500–ден 6000 сөзге дейін болуы тиіс. Бұл жағдайда А4 форматындағы беттердің саны маңызды емес – тек мақала мәтініндегі сөздердің саны ескеріледі.

7) Мақаланы беру кезінде авторлар ілеспе хатты ұсынуы керек, университетішілік авторлар үшін ілеспе хаттың орнына факультеттің шешімі қажет (*А Қосымшасы*) және төменде көрсетілген қағидалар бойынша ресімделген мақаланың қолжазбасын жіберулері қажет.

8) Авторлар міндетті түрде ілеспе хатта жіберілетін мақаланың бұрын еш жерде жарияланбағанын және мақалада сілтемелерсіз басқа жұмыстардан алынған мәтіннің үзінділері жоқ екенін көрсетулері тиіс.

9) Қаріп – Times New Roman, кегель – 12 пт. бір жоларалық интервалмен. Сол және жоғарғы жиектер – 2,5 см, оң және төменгі – 2 см, абзац – 1,25. Аннотация және пайдаланылған әдебиеттер тізімі бірдей қаріппен — Times New Roman, өлшемі 10 пт., сондай-ақ бір жоларалық интервалмен. Қолжазба ГОСТ 7.5–98 «Журналдар, жинақтар, ақпараттық басылымдар. Жарияланатын материалдардың баспа дизайнына» сәйкес ресімделуі тиіс.

10) Мәтінде әдеби дереккөздерге сілтеме жасау үшін төртбұрышты жақшалар қолданылуы керек – [1], формулалар үшін дөңгелек жақшалар қолданылуы керек – (1). Формула сілтемелері формуланың оң жағында орналасуы керек.

11) Барлық формулалар, сандық мәндер, шама белгілері Microsoft Equation 3.0 немесе MathType форматында терілуі керек. Егер бірнеше формулалар қатарынан жүрсе, әр формуланы бөлек теру керек.

12) Барлық қолданылған белгілер түсіндірілуі керек (жалпы қабылданған белгілерді түсіндірмеуге болады).

13) Сөйлемді формуладан бастауға болмайды.

14) Кестелер мен иллюстрациялар мәтінде жеке абзацтармен орналасуы керек. Әр кестеде және иллюстрацияда атауы болуы керек және әр кестеде және иллюстрацияда мәтін ішінде сілтемесі болуы керек. Кестелер мен иллюстрациялардың нөмірленуі бөлек.

15) Мазмұнды нақты анықтау үшін иллюстрациялар жеткілікті сапалы болуы қажет (кем дегенде 300 dpi). Иллюстрациялар нөмірленуі керек. Барлық иллюстрациялар мен иллюстрация атаулары ортамен туралануы керек, атаулар иллюстрацияның астына ортамен тураланып орналасуы керек. Иллюстрациялар мен иллюстрациялардың атаулары мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек. Қаріп – Times New Roman, кегель – 12 пт. «Сурет» сөзінен кейін суреттің реттік нөмірі мен атауы көрсетіледі (Сурет 1 – Суреттің атауы).

16) Кестелер Microsoft Word кестесінің форматында жасалуы керек. Барлық кестелер нөмірленуі керек. Кестенің тақырыбы кестенің үстінде сол жағында орналасуы керек. Тақырыптар мен кестелер мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек. Қаріп–Times New Roman, кегель–12 пт. «Кесте» сөзінен кейін кестенің реттік нөмірі мен атауы көрсетіледі (Кесте 1 – Кестенің атауы).

Мақаланың құрылымы IMRAD құрылымына сәйкес болуы керек:

- Кіріспе
- Материалдар мен әдістер
- Нәтижелер мен талқылау
- Қорытынды
- Қаржыландыру туралы ақпарат (бар болған жағдайда)

– **Әдебиеттер тізімі** тізімі мәтіннен кейін МЕСТ 7.1–2003 «Библиографиялық жазба. Библиографиялық сипаттама. Құрастырудың жалпы талаптары мен қағидаларына» сәйкес өңделеді (ҒЖБССҚК тізбесіне кіретін басылымдарға қойылатын талаптар). Пайдаланылған әдебиеттер тізімі немесе Библиографиялық тізім Web of Science және/немесе Scopus-та индекстелген басылымдарға міндетті сілтемелерді қоса алғанда, саны кемінде 15 және 20–дан аспауы керек. Өз еңбегіне сілтеме жасау 1–2 дереккөзден аспауы тиіс. Әдебиеттер тізімін автоматты түрде нөмірлеуге жол берілмейді.

– **References.** Қазақ және орыс тілдеріндегі мақалалар үшін пайдаланылған әдебиеттер тізімін латын әріптерімен транслитерациялау міндетті; ағылшын тіліндегі мақалалар үшін әдебиеттер тізімі түпнұсқа тілінде латын әріптерімен беріледі.

Назар аударыңыз! Егер ұсынылған әдебиеттер тізімінде кирилл әріптерімен жазылған дереккөздер болса, әдебиеттер тізімі екі нұсқада берілуі тиіс: «Әдебиеттер» бөлімінде бастапқы тілінде және «References» бөлімінде романизацияланған (латиницаға транслитерацияланған) нұсқада. Шетелдік жарияланымдар «References» бөлімінде толық қайталануы қажет. Кирилл әріптерін транслитерациялау үшін <https://qazlat.kz/> сайтындағы онлайн–конвертерді пайдалануға болады.

Транслитерацияланған әдебиеттер тізімі үшін келесі құрылымды қолдану қажет: Автор(лар) ағылшын тілінде. (жыл дөңгелек жақшаларда). Мақаланың атауы транслитерацияланған түрде [мақаланың атауының ағылшын тіліне аудармасы], дереккөздің транслитерацияланған атауы, шығу деректері ағылшын тіліндегі белгілермен.

Мысалы:

«**ӘДЕБИЕТТЕР**» бөлімінде

1 Құдайбергенова С.Қ., Әбілдина С.Қ. Жасанды интеллект және білім беру: мүмкіндіктер мен перспективалар // Білім және қоғам. – Алматы, 2020. – № 2. – Б. 45–52.

2 Ахметов Ж.М. Аймақтық білім беру жүйесіндегі басқару мәселелері: оқу құралы. – Талдықорған: Жетісу университеті баспасы, 2023. – 45 б.

3 Rahnavard A., Asadian G., Pourshamsian K., Taghavi M. Assessing genetic variation of dog rose (*Rosa canina* L.) in Caspian climate // Biosci. Biotechnol. Res. Asia. – 2014. – Vol. 10. – P. 119–125. URL: <https://biotech-asia.org/pdf/vol10no1/BBRAV10I01P119-125.pdf>

«**REFERENCES**» бөлімінде

1 Kudaibergenova S.K., Abildina S.K. (2020). Zhasandy intellekt zhane bilim беру: mumkindikter men perspektivalar [Artificial Intelligence and Education: Opportunities and Perspectives]. Bilim zhane kogam – Education and Society, no. 2, pp. 45–52. (in Kazakh)

2 Akhmetov Zh.M. (2023). Aimaqtyq bilim беру zhüiesindegi basqaru мәseleleri: oqu quraly [Management issues in the regional education system: textbook]. Taldykorgan: Zhetysu University Press, 45 p. (in Kazakh)

3 Rahnavard A., Asadian G., Pourshamsian K., Taghavi M. (2014). Assessing genetic variation of dog rose (*Rosa canina* L.) in Caspian climate. Bioscience Biotechnology Research Asia, vol. 10, pp. 119–125. Available at: <https://biotech-asia.org/pdf/vol10no1/BBRAV10I01P119-125.pdf>

Қолжазбаны рәсімдеу бойынша авторларға арналған нұсқаулық **Б қосымшасында** көрсетілген.

Ілеспе хат
(ұйымның ресми бланкісінде)

Осы хат арқылы «**Мақала атауы**», автор(лардың) ТАӘ «ЖУ Хабаршысы» журналында жариялануы үшінші тұлғалардың авторлық құқықтарын бұзбайтынын растаймыз. Мақала автор(лары) журнал баспасына ғылыми мақаланы пайдалану бойынша ерекше құқықтарды бермейтін құқықтарды шектеусіз мерзімге тапсырады, соның ішінде журналдың толық мәтін нұсқаларын ресми сайтында орналастыру құқығы бар. Автор(лар) мақалада пайдаланылған зияткерлік меншік нысандары мен авторлық құқық объектілеріне қатысты Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес толық жауапкершілік алады. Сондай-ақ, біз бұл мақаланың бұрын жарияланбағанын, басқа ғылыми басылымдарға жолданбағанын және (баспаға қабылданған жағдайда) жолданбайтынын растаймыз. Автор(лар) журналдың редакциясы бекіткен және оның ресми сайтында орналастырылған қолжазбаны баспаға дайындау ережелерімен келіседі.

Ректор / ҒЗЖ жөніндегі проректор

ШЕШІМ

Факультет/институт: (факультет/ институт атауы)

Кафедра/зертхана отырысы, хаттама №___, от (күні)

«**Мақала атауы**», автор(лардың) ТАӘ «ЖУ Хабаршысы» журналында жариялануы үшінші тұлғалардың авторлық құқықтарын бұзбайтынын растаймыз. Мақала автор(лары) журнал баспасына ғылыми мақаланы пайдалану бойынша ерекше құқықтарды бермейтін құқықтарды шектеусіз мерзімге тапсырады, соның ішінде журналдың толық мәтін нұсқаларын ресми сайтында орналастыру құқығы бар. Автор(лар) мақалада пайдаланылған зияткерлік меншік нысандары мен авторлық құқық объектілеріне қатысты Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес толық жауапкершілік алады. Сондай-ақ, біз бұл мақаланың бұрын жарияланбағанын, басқа ғылыми басылымдарға жолданбағанын және (баспаға қабылданған жағдайда) жолданбайтынын растаймыз. Автор(лар) журналдың редакциясы бекіткен және оның ресми сайтында орналастырылған қолжазбаны баспаға дайындау ережелерімен келіседі.

Осы шешім ұсынылған мақаланы «ЖУ Хабаршысы» ғылыми журналы редакциясына антиплагиаттан өткізу мақсатында берілді.

Декан /Директор

_____
(қолы)

Кафедра меңгерушісі/зертхана меңгерушісі

_____
(қолы)

Ғылыми жетекші/кеңесші (білім алушылар үшін)

_____
(қолы)

Автор(лар)

_____
(қолы)

МАҚАЛА ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ҮЛГІСІ

FTAMP

DOI (DOI нөмірі журнал редакциясы тарапынан мақала қабылданғаннан кейін беріледі)

ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ ҚОЛЖАЗБА АТАУЫ

М.Г. Шатырбаева^{1,*} , М.Б. Молдабаева² , Э.Ф. Жумабаева¹

¹І. Жансүгіров атындағы Жетісу университеті, Қазақстан Республикасы, Талдықорған қ.

²Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университеті,
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

(белгішесінде Orcid профиліне гиперсілтеме болуы керек)
*e-mail: (барлық авторлардың эл. почталары)

Аңдатпа (150–300 сөз). Аңдатпа келесі міндетті тармақтарды қамтуы керек:
Зерттеудің мақсаты, идеялары және негізгі бағыттары;
Зерттеудің ғылыми және практикалық маңыздылығының қысқаша сипаттамасы;
Зерттеу әдістемесінің қысқаша сипаттамасы;
Зерттеу жұмысының негізгі нәтижелері мен талдаулары, қорытындылары;
Жүргізілген зерттеудің мәні;
Кілт сөздер: 5–10 кілт сөз.

Кіріспе

Кіріспе жұмыстың мақсаттары, зерттеу саласының маңыздылығы, теориялық және практикалық маңыздылығы, мәселенің өзектілігі, мәселені шешу немесе гипотезаны қалыптастыру туралы ақпаратты қамтуы керек.

Материалдар мен әдістер

Бұл бөлімде пайдаланылған материалдардың, жабдықтардың және бағдарламалық қамтамасыз етудің (модельді, өндірушіні және елді көрсете отырып) егжей-тегжейлі сипаттамасы, сондай-ақ қолданылған әдістердің толық баяндалуы болуы қажет, соның ішінде жаңа әдістерді жан-жақты ашып көрсету қажет. Бұрыннан белгілі әдістер үшін әдебиет көздеріне сілтеме жасау жеткілікті. Егер әдіс кеңінен таралмаған болса, оның принципі түсіндіріліп, авторы көрсетілуі тиіс. Зерттеуде пайдаланылған материалдар сапалық және сандық тұрғыдан сипатталуы қажет. Алынған деректердің статистикалық талдауы міндетті және қолданылған бағдарламалық қамтамасыз ету көрсетілуі тиіс. Бөлімде зерттеудің барысы, оның кезеңдерінің реттілігі, қолданыстағы жұмыстарға сыни талдау, гипотезалар ұсыну және оларды автордың ой қорыту процесінде растауы немесе теріске шығару толығырақ сипатталады.

Нәтижелер мен талқылаулар

Бұл бөлім жұмыс нәтижелерін ашуы керек және зерттеу нәтижелерін талдау мен талқылауды қамтуы керек. Нәтижелер талқылана отырып, кестелер, суреттер және басқа иллюстрациялық материалдар түрінде ұсынылуы керек.

Кестелер

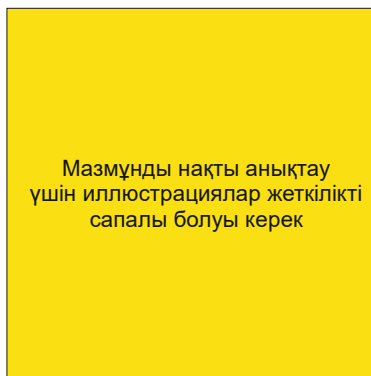
Кестелер Microsoft Word кестесінің форматында жасалуы керек. Барлық кестелер нөмірленуі керек. Кестенің тақырыбы кестенің сол жағында орналасуы керек. Тақырыптар мен кестелер мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек.

Кесте 1 – Кестенің атауы

Атауы	Нәтиже 1	Нәтиже 2	Нәтиже 3
1-атауы	1	2	3

Иллюстрациялар

Мазмұнды нақты анықтау үшін иллюстрациялар жеткілікті сапалы болуы керек (кем дегенде 300 dpi). Иллюстрациялар нөмірленуі керек. Барлық иллюстрациялар мен иллюстрация атаулары ортамен туралануы керек, атаулар иллюстрацияның астына ортамен тураланып орналасуы керек. Иллюстрациялар мен иллюстрациялардың атаулары мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек.

Сурет 1 – Суреттің атауы

Теңдеулер

Барлық формулалар, сандық мәндер, шама белгілері Microsoft Equation 3.0 немесе MathType форматында терілуі керек. Формулаларды сурет түрінде қосуға болмайды. Барлық формулалар нөмірленуі керек. Формулалар ортамен туралануы керек. Формулалардың нөмірлері формуланың оң жағында жақшада орналасуы керек. Барлық формулалар мәтіннің қалған бөлігінен бос орындармен бөлінуі керек.

$$f = \sum (a + \frac{a}{10}) \quad (1)$$

мұндағы: f – белгілеу атауы;
 a – белгілеу атауы.

Қорытынды

Бұл бөлімде жүргізілген жұмыстың қорытындылары жинақталып қорытындылануы, алынған нәтижелер мен олардың ғылымды дамыту үшін маңыздылығы қалай пайдаланылуы мүмкін екендігі көрсетілуі тиіс.

Қаржыландыру туралы ақпарат (бар болған жағдайда)

Барлық қаржыландыру көздері тізімделуі керек.

Әдебиеттер тізімі

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі немесе Библиографиялық тізім Web of Science және/немесе Scopus-та индекстелген басылымдарға міндетті сілтемелерді қоса алғанда, саны кемінде 15 және 20-дан аспауы керек. Өз еңбегіне сілтеме жасау 1–2 дереккөзден аспауы тиіс. Әдебиеттер тізімін автоматты түрде нөмірлеуге жол берілмейді.

Мәтінде сілтеме нөмірі төртбұрышты жақшада көрсетілуі керек. Мысалы: Құдайбергенова С.Қ., Әбілдина С.Қ. [1] формуласы оны дәлелдейді (...).

ӘДЕБИЕТТЕР:

- 1 Құдайбергенова С.Қ., Әбілдина С.Қ. Жасанды интеллект және білім беру: мүмкіндіктер мен перспективалар // Білім және қоғам. – Алматы, 2020. – № 2. – Б. 45–52.
- 2 Ахметов Ж.М. Аймақтық білім беру жүйесіндегі басқару мәселелері: оқу құралы. – Талдықорған: Жетісу университеті баспасы, 2023. – 45 б.
- 3 Rahnavard A., Asadian G., Pourshamsian K., Taghavi M. Assessing genetic variation of dog rose (*Rosa canina* L.) in Caspian climate // Biosci. Biotechnol. Res. Asia. – 2014. – Vol. 10. – P. 119–125. URL: <https://biotech-asia.org/pdf/vol10no1/BBRAV10I01P119-125.pdf>
- 4 Trust T., Horrocks B. Six key elements identified in an active and thriving blended community of practice. TechTrends. – 2019. – Vol. 63(2). – P. 108–115. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11528-018-0265-x>
- 5 Stralsjo L., Alklint C., Olsson M.E., Sjöholm I. Total folate content and retention in rosehips (*Rosa* spp.) after drying // J. Agric. Food Chem. – 2003. – Vol. 51. – P. 4291–4295. URL: <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf034208q>
- 6 Larsen E., Kharazmi A., Christensen L.P., Christensen S.B. An anti-inflammatory galactolipid from rose hip (*Rosa canina*) that inhibits chemotaxis of human peripheral blood neutrophils in vitro // J. Nat. Prod. – 2003. – Vol. 66. – P. 994–995. URL: https://colab.ws/articles/10.1021%2Fnp0300636?utm_source=chatgpt.com
- 7 Roşu C.M., Manzu C., Olteanu Z., Oprica L., Oprea A., Ciornea E., Zamfirache M.M. Several fruit characteristics of *Rosa* sp. genotypes from the Northeastern region of Romania // Not. Bot. Horti Agrobot. Cluj-Napoca. – 2011. – Vol. 39. – P. 203–208. URL: <https://www.notulaeobotanicae.ro/index.php/nbha/article/view/6333>
- 8 Чилдибаева А.Ж., Аметов А.А., Тыныбеков Б.М. Характеристика некоторых растительных сообществ с участием узкоэндемичного вида *Rosa iliensis* Chrshan. в поймах реки Или // Вестник КазНУ. Серия биологическая. – Алматы, 2019. – № 1(78). – С. 58–73.
- 9 Engelmann F. Use of biotechnologies for the conservation of plant biodiversity // In Vitro Cell. & Dev. Bio. – Plant. – 2011. – Vol. 47(1). – P. 5–16. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/S11627-010-9327-2>
- 10 Новикова Т.И. Использование биотехнологических подходов для сохранения биоразнообразия растений // Растительный мир Азиатской России. – 2013. – № 2(12). – С. 119–128.
- 11 Назарбаев Н. Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру // Официальный сайт Президента РК. – 2017. URL: https://www.akorda.kz/kz/events/akorda_news/press_conferences/memleket-basshysynyn-bolashakka-bagdar-ruhani-zhangyru-atty-makalasy (қаралған күні: 16.04.2025).
- 12 Мухтарова Ш.М. Национальное самосознание личности в вузе: педагогический аспект. – Монография. – Караганда, 2006. – 150 с.
- 13 Хмель Н.Д. Теория и технология реализации целостного педагогического процесса: учебное пособие в помощь преподавателям, аспирантам, магистрантам, студентам. – Алматы, 2002. – 90 с.
- 14 Аванесов В.С. «Теория и практика педагогических измерений». [Электронный ресурс]. URL: <https://charko.narod.ru/tekst/biblio> (дата обращения: 08.09.2025).
- 15 Пру Андерсен, Джордж Морган. Разработка тестов и анкет для национальной оценки учебных достижений: учебное пособие. – Москва: Логос. – 2011. – 204 с.

REFERENCES:

- 1 Kudaibergenova S.K., Abildina S.K. (2020). Zhasandy intellekt zhane bilim beru: mumkindikter men perspektivalar [Artificial Intelligence and Education: Opportunities and Perspectives]. Bilim zhane kogam – Education and Society, no. 2, pp. 45–52. (in Kazakh)
- 2 Akhmetov Zh.M. (2023). Aimaqtyq bilim beru zhuiesindegi basqaru maseleleri: oqu quraly [Management issues in the regional education system: textbook]. Taldykorgan: Zhetysu University Press, 45 p. (in Kazakh)
- 3 Rahnavard A., Asadian G., Pourshamsian K., Taghavi M. (2014). Assessing genetic variation of dog rose (*Rosa canina* L.) in Caspian climate. Bioscience Biotechnology Research Asia, vol. 10, pp. 119–125. Available at: <https://biotech-asia.org/pdf/vol10no1/BBRAV10I01P119-125.pdf>
- 4 Trust T., Horrocks B. (2019). Six key elements identified in an active and thriving blended community of practice. TechTrends, vol. 63(2), pp. 108–115. Available at: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11528-018-0265-x>
- 5 Stralsjo L., Alklint C., Olsson M.E., Sjöholm I. (2003). Total folate content and retention in rosehips (*Rosa* spp.) after drying. Journal of Agricultural and Food Chemistry, vol. 51, pp. 4291–4295. Available at: <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf034208q>
- 6 Larsen E., Kharazmi A., Christensen L.P., Christensen S.B. (2003). An anti-inflammatory galactolipid from rose hip (*Rosa canina*) that inhibits chemotaxis of human peripheral blood neutrophils in vitro. Journal of Natural Products, vol. 66, pp. 994–995. Available at: https://colab.ws/articles/10.1021%2Fnp0300636?utm_source=chatgpt.com
- 7 Rosu C.M., Manzu C., Olteanu Z., Oprica L., Oprea A., Ciornea E., Zamfirache M.M. (2011). Several fruit characteristics of *Rosa* sp. genotypes from the Northeastern region of Romania. Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca, vol. 39, pp. 203–208. Available at: <https://www.notulaeobotanicae.ro/index.php/nbha/article/view/6333>
- 8 Childibayeva A.Zh., Ametov A.A., Tynybekov B.M. (2019). Harakteristika nekotorykh rastitelykh soobshchestv s uchastiem uzkoendemichnogo vida *Rosa iliensis* Chrshan. v poimakh reki Ili [Characteristics of

some plant communities involving the narrow-endemic species *Rosa iliensis* Chrshan. in the floodplains of the Ili River]. Vestnik KazNU. Biological Series, no. 1(78), pp. 58–73. (in Russian)

9 Engelmann F. (2011). Use of biotechnologies for the conservation of plant biodiversity. In *Vitro Cellular and Developmental Biology – Plant*, vol. 47(1), pp. 5–16. Available at: <https://link.springer.com/article/10.1007/S11627-010-9327-2>

10 Novikova T.I. (2013). Ispolzovanie biotekhnologicheskikh podkhodov dlya sokhraneniya bioraznoobraziya rasteniy [Use of biotechnological approaches for the conservation of plant biodiversity]. *Rastitelnyy mir Aziatskoy Rossii*, vol. 2(12), pp. 119–128. (in Russian)

11 Nazarbaev N. (2017). Bolashaqqa bagdar: Rukhani zhangyru [A Look into the Future: Spiritual Modernization]. Official website of the President of the Republic of Kazakhstan. (accessed: 16 April 2025). Available at: https://www.akorda.kz/kz/events/akorda_news/press_conferences/memleket-basshysynyn-bolashakka-bagdar-ruhani-zhangyru-atty-makalasy (in Kazakh)

12 Mukhtarova Sh.M. (2006). Natsionalnoe samosoznanie lichnosti v vuze: pedagogicheskiy aspekt: monografiya [National self-consciousness of personality in higher education: pedagogical aspect: monograph]. Karaganda, 150 p. (in Russian)

13 Khmel N.D. (2002). Teoriya i tekhnologiya realizatsii tselostnogo pedagogicheskogo protsessa: uchebnoe posobie [Theory and technology of implementing the holistic pedagogical process: study guide]. Almaty, 90 p. (in Russian)

14 Avanesov V.S. (2025). Teoriya i praktika pedagogicheskikh izmereniy [Theory and Practice of Pedagogical Measurements]. (accessed: 8 september 2025). Available at: <https://charko.narod.ru/tekst/biblio> (in Russian)

15 Pru Andersen J., Morgan G. (2011). Razrabotka testov i anket dlya natsionalnoy otsenki uchebnykh dostizheniy: uchebnoe posobie [Development of tests and questionnaires for national assessment of educational achievements: textbook]. Moscow: Logos, 204 p. (in Russian)

НАЗВАНИЕ РУКОПИСИ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ

Шатырбаева М.Г.^{1,*}, Молдабаева М.Б.², Жумабаева Э.Ф.¹

¹*Жетысуский университет имени И. Жансугурова, Республика Казахстан, г. Талдыкорган*

²*Казахский Национальный педагогический университет имени Абая,
Республика Казахстан, г. Алматы*

*e-mail: (электронные адреса всех авторов)

Аннотация (150–300 слов). Аннотация должна включать следующие обязательные пункты:

Цель, идеи и основные направления исследования;

Краткое описание научной и практической значимости исследования;

Краткое описание методологии исследования;

Основные результаты и анализ, выводы исследовательской работы;

Ценность проведенного исследования;

Ключевые слова: 5–10 ключевых слов.

TITLE OF THE MANUSCRIPT IN ENGLISH

M. Shatyrbayeva^{1,*}, M. Moldabayeva², E. Zhumabayeva¹

¹*Zhetysu University named after I. Zhansugurov, Republic of Kazakhstan, Taldykorgan*

²*Abai Kazakh National Pedagogical university, Republic of Kazakhstan, Almaty*

*e-mail: (e-mail of the all authors)

Abstract (150–300 words). The abstract should include the following mandatory items:

Purpose, ideas and main directions of research;

A brief description of the scientific and practical significance of the study;

Brief description of the research methodology;

Main results and analysis, conclusions of the research work;

The value of the conducted research;

Keywords: 5–10 keywords.

